

Prima instanță: Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău
Judecător: N. Arabadji
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: M. Ciugureanu, A. Minciuna, L. Popova

Dosarul nr. 3ra-746/17

Î N C H E I E R E

05 iulie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Luiza Gafton, Ion Druță

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Total Radio”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Total Radio” împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău privind anularea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 februarie 2017, prin care a fost admis apelul declarat de Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău și a fost casată hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 07 mai 2015,

c o n s t a t ă :

La dala de 18 decembrie 2013 SRL „Total Radio” s-a adresat în instanța de judecată cu cerere împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău, solicitând revocarea deciziei Inspectoratului Fiscal de Stat pe mun. Chișinău nr. 3337/P/2 din 14.11.2013 și anularea deciziei nr.746 din 12.12.2013.

În motivarea cererii reclamantul a invocat că în perioada 30.09.2013-11.10.2013, SRL „Total Radio” a fost supusă unui control fiscal la fața locului prin metoda verificării repetate privind corectitudinea calculării, declarării și achitării la buget a taxei pe valoare adăugată pentru perioada 01.07.2011-30.07.2013.

În rezultatul controlului efectuat a fost întocmit actul de control fiscal nr.5-659992 din 15.10.2013, iar ulterior la 14 noiembrie 2013, Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Chișinău, a emis decizia nr.3337/P/2.

În argumentarea dezacordului asupra constatărilor menționate în decizie, reclamantul a indicat, că potrivit art.3, 13 alin.(2) lit. f) și art.19 alin.(12) din Legea contabilității, documentul primar este confirmarea documentară care justifică efectuarea operațiunii economice. Agentul economic este obligat să

asigure documentarea faptelor economice ale entității și reflectarea acestora în contabilitate. Documentele de casă, bancare și decontare, datoriile financiare, comerciale și calculate pot fi semnate unipersonal de conducătorul entității ori de două persoane cu drept de semnătură: prima semnătură aparținând conducătorului sau altei persoane împuternicite. Facturile fiscale care au fost eliberate de SRL „Sport-LL”, SRL „Alcons Comerț”, SRL „FV Liuvás” și ICS „SJS-Com” SRL, Societății cu Răspundere Limitată „Total Radio” pentru marfa și serviciile procurate, au fost reflectate în evidenta contabilă a acesteia.

Susține, că agentul economic „Total Radio” SRL nu poartă răspundere pentru semnăturile și completările aplicate pe facturile livrate de firmele menționate, iar verificarea acestora nu ține de competența acestuia. Obligația agentului economic constă în înregistrarea operațiunilor economice corecte și pe deplin în evidența financiară și achitarea facturilor.

Astfel, în urma controalelor efectuate nu s-a stabilit că facturile fiscale eliberate de agenții economici nominalizați, sunt false, iar dimpotrivă s-a constatat că facturile fiscale conțin toate rechizitele necesare și pe lângă semnătură, mai este aplicată și ștampila firmei care a livrat marfa.

Invocă reclamantul că la baza deciziei contestate, a fost pus în exclusivitate faptul că facturile fiscale nu sunt întocmite în conformitate cu prevederile Instrucțiunii privind completarea formularului tipizat de document primar cu regim special „factură fiscală”, aprobată prin ordinul MF nr.115 din 06.09.2010 și nu pot constitui drept document confirmative privind atribuirea la decontări cu bugetul a TVA, organul fiscal neavând careva dovezi că reclamantul este implicat direct în abuzurile frauduloase în sistemul de achitare TVA.

Menționează, că potrivit prevederilor art. 102 alin.(6) lit. a) CF subiectul impozabil are dreptul la trecerea în cont a TVA achitate sau care urmează a fi achitată pe valorile materiale, serviciile procurate dacă dispune de factura fiscală la valorile materiale, serviciile procurate pe care a fost achitată ori urmează a fi achitată TVA.

Potrivit prevederilor art. 117 CF, subiectul impozabil care efectuează o livrare impozabilă pe teritoriul țării este obligat să prezinte cumpărătorului factura fiscală pe livrarea în cauză. Prezentarea facturii fiscale se efectuează la momentul apariției obligației fiscale.

A mai menționat reclamantul că SRL „Total Radio”, a achitat la momentul încheierii tranzacțiilor către SRL „Sport-LL”, SRL „Alcons Comerț”, SRL „FV Liuvás” și ICS „SJS-Com” SRL toate plățile, inclusiv TVA, respectiv reclamantul a transmis obligația fiscală către furnizorul de bunuri, care la rândul său urma să efectueze calcularea și reținerea către bugetul de stat.

Astfel, susține, că SRL „Total Radio” nu poartă răspundere pentru faptul că furnizorul nu și-a îndeplinit în timp obligațiile corespunzătoare.

Nu este pusă în sarcina reclamantului să verifice autenticitatea facturilor fiscale eliberate de SRL „Sport-LL”, SRL „Alcons Comerț”, SRL „FV Liuvás” și ICS „SJS-Com” SRL, deoarece aceasta nu are nici mijloace necesare și nici

obligăția legală de a o face.

Astfel, în perioada de activitate supusă controlului, dispunând de facturile fiscale eliberate de furnizori în modul stabilit de legislație, SRL „Total Radio” legal a atribuit la decontări cu bugetul TVA aferent facturilor fiscale menționate în decizie.

Organul fiscal pune la îndoială faptul că operațiunea economică a avut loc în realitate între reclamant și agenții economici menționați în decizie, or prezența acestor relații se confirmă prin încheierea contractelor în modul prevăzut de lege, actele de predare-primire a lucrărilor, transferurile mijloacelor bănești pentru serviciile și marfa procurate etc. Mai mult, organul fiscal nu a solicitat declararea nulității atât a facturilor fiscale, cât și a tranzacțiilor menționate în decizie. Cu toate că nu au fost completate unele boxe din facturile fiscale descrise în decizie, semnăturile și ștampilele aplicate de către persoana juridică pe facturile fiscale confirmă autenticitatea tranzacțiilor dintre SRL „Total Radio” și SRL „Sport-LL”, SRL „Alcons Comerț”, SRL „FV Liuvas”, ICS „SJS-Com” SRL. Astfel, consideră reclamantul nu există careva temei pentru excluderea din cont a TVA și nici nu poate servi ca temei nerecunoaștere a cheltuielilor indicate în facturile eliberate de agenții economici nominalizați în decizie.

Relevă reclamantul, că obligația SRL „Total Radio” consta în înregistrarea operațiunilor economice corecte și pe deplin în evidența financiară și achitarea facturilor.

La compartimentul relațiilor economico-financiare între reclamant și SRL „FV Liuvas”, toate acțiunile de vânzare-cumpărare a mărfurilor și serviciilor au fost reglementate de clauzele contractului nr.210 din 27.12.2012 prezentat la momentul controlului.

Remarcă, că potrivit art.117 CF, obligativitatea eliberării facturii fiscale, cât și eliberarea acesteia în termenele prevăzute de legislație revin în mod expres furnizorului de mărfuri și servicii. Astfel, obligațiunea fiscală a SRL „FV Liuvas” nu poate fi pusă pe seama reclamantului, odată ce acesta din urmă, ca cumpărător de bună credință, concomitent cu costul serviciilor și mărfurilor, i-a achitat furnizorului și taxa pe valoarea adăugată.

Mai mult, agenții economici SRL „Sport-LL” și SRL „FV Liuvas” au fost anulați ca plătitori al TVA după efectuarea tranzacțiilor economice cu SRL „Total Radio”, la 04.01.2013 și 12.03.2013.

Prin urmare, acest argument nu poate servi drept temei pentru a nu trece în cont TVA și a reflecta în declarația privind TVA pentru perioadele fiscale de referință.

Diminuarea impozitelor, taxelor are loc prin prezentarea către organul fiscal a unei dări de seamă fiscale cu informații sau date neveridice.

În cazul dat, acțiunile reclamantului nu pot fi calificate drept diminuare a TVA, deoarece toate dările de seamă prezentate pentru fiecare perioadă fiscală de către SRL „Total Radio”, conțin date și informații veridice, dispune de toate facturile fiscale în original, eliberate de furnizori la momentul efectuării livrărilor

sau prestării serviciilor.

Ce ține de încălcarea prevederilor Legii cu privire la antreprenariat și întreprinderi, în cadrul stingerii datoriilor creditoriale față de SRL „FV Liuvas”, reclamantul menționează că, din conținutul articolului rezultă că sancțiunea pentru achitățile prin intermediari se aplică doar în cazul când agenții economici plătitori și beneficiari nu au relații directe și respectiv nici obligații financiare directe, or, între reclamant și „SPV-Consag”, „Lagert Ventures” LTD există relații directe, și anume, apărute în baza contractelor de cesiune.

Prin hotărârea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 07 mai 2015 acțiunea a fost admisă parțial, s-a anulat decizia Inspectoratului Fiscal pe mun. Chișinău nr.3337/P/2 din 14.11.2013 asupra cazului de încălcare a legislației comisă de SRL „Total Radio”. În rest acțiunea a fost respinsă ca nefondată (f.d.58-f.d.64, volumul II).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 22 februarie 2017 a fost admis apelul declarat de Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău, s-a casat hotărârea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 07.05.2015 și s-a emis o nouă hotărâre prin care cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Total Radio” împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău privind anularea actului administrativ, a fost respinsă ca neîntemeiată (f.d.220, f.d.221-235, volumul II).

Nefiind de acord cu decizia menționată, la 12 mai 2017 SRL „Total Radio” a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 februarie 2017 și menținerea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 07 mai 2015.

În motivarea recursului, cu reiterarea motivelor de fapt și de drept invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele inferioare, recurentul a indicat că instanța de apel a încălcat esențial și a aplicat eronat normele de drept material, a apreciat probele arbitrar.

La 15 iunie 2016 Serviciul Fiscal de Stat a prezentat referință pe marginea recursului declarat, solicitând recunoașterea acestuia ca fiind inadmisibil.

Conform art. 434 alin. (1) CPC recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Având în vedere că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată în adresa părților la 06.04.2017 (f.d. 238, volumul II), cât și faptul că la materialele cauzei nu sunt careva probe privind recepționarea acesteia, recursul Societății cu Răspundere Limitată „Total Radio” se consideră declarat în termen.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a RM consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC RM, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) al articolului menționat, prevăd exhaustiv cazurile în

care se consideră că au fost aplicate eronat normele de drept material sau procedural, iar alin. (4) prevede că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC RM.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SRL „Total Radio” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei contestate, ci a formulat critici ce se axează asupra fondului cauzei.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a actului judecătoresc recurat.

Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs. Prin prisma art. 432 alin.(4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC. Din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin prisma jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, iar recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, însă motivele recursului, invocate în speță, sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, care au fost apreciate corespunzător.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a

considera recursul declarat de SRL „Total Radio” ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. a), 440 CPC completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Total Radio” se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Luiza Gafton

Ion Druță